

Originalni rad

UDC: 616-002.828:582.282.23 (497.11)

doi: 10.5633/amm.2024.0406

PREVALENCIJA I DISTRIBUCIJA VRSTA UZROČNIKA SUPERFICIJALNIH GLJIVIČNIH INFEKCIJA U NIŠAVSKOM OKRUGU U SRBIJI

Marina Randjelović^{1,2}, Milan Golubović³, Marko Stalević⁴, Maša
Golubović⁵, Snežana Mladenović Antić^{1,2}, Milica Đorđević^{1,2},
Jelena Randjelović⁶, Aleksandra Ignjatović^{2,7}

¹Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Katedra Mikrobiologija i imunologija, Niš, Srbija

²Institut za javno zdravlje Niš, Niš, Srbija

³Univerzitetski klinički centar Niš, Klinika za pedijatriju, Niš, Srbija

⁴Univerzitet u Prištini sa privremenim sedištem u Kosovskoj Mitrovici, Medicinski fakultet,
Katedra za fiziologiju, Kosovska Mitrovica, Srbija

⁵Univerzitetski klinički centar Niš, Klinika za dermatovenerologiju, Niš, Srbija

⁶Univerzitetski klinički centar Niš, Klinika za nefrologiju, Niš, Srbija

⁷Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, UNO Medicinska statistika i informatika, Niš, Srbija

Kontakt: Marina Randjelović

Bulevar Dr Zorana Đindića 50, Niš 18000, Srbija

E-mail: marina87nis@gmail.com

Procena distribucije vrsta uzročnika infektivnih bolesti ključna je u slučajevima infekcija čije se lečenje sprovodi empirijski, bez laboratorijskih dokaza.

Cilj ovog rada bio je da utvrdi prevalenciju superficijalnih gljivičnih infekcija (SGI) i da identifikuje njihove najčešće uzročnike.

Za potrebe ove studije sproveden je mikološki pregled uzoraka kože i adneksa bolesnika sa kliničkim simptomima i znacima SGI-ja. Za detekciju i identifikaciju uzročnika korišćene su standardne mikološke metode – mikroskopija i kultivacija. Dermatofiti su identifikovani na osnovu makroskopskih i mikroskopskih morfoloških karakteristika do nivoa roda ili vrste, dok je identifikacija vrsta kvasnica obavljena komercijalnim testom *Integral System Yeasts plus* (Liofilchem®, Italija). Pri statističkoj obradi podataka korišćene su metode deskriptivne i kvantitativne analize (*SPSS 14.0 za Windows 2003*).

Statističkom analizom utvrđena je visoka prevalencija SGI-ja (30,2%); pritom, uočena je značajna razlika u pogledu starosti bolesnika ($p < 0,001$), ali nije zabeležena značajna razlika kada je reč o polu bolesnika ($p = 0,504$). Osim toga, SGI nije pokazao sezonski obrazac ($p = 0,783$). Superficijalne gljivične infekcije potvrđene su izolacijom i identifikacijom kvasnica kod 188 bolesnika (15,1%). *Candida* spp. izolovana je kod 113 bolesnika (60,1%); *Candida albicans* identifikovana je kao uzročnik superficijalne kandidijaze kod 46 bolesnika (40,7%), a ne-*albicans Candida* (NAC) vrste otkrivene su kod značajno većeg broja bolesnika (59,3%). Dermatofitoze su dijagnostikovane kod 75 bolesnika (39,9%), a dominantna vrsta bila je *Microsporum canis* (38,7%).

Viša incidencija SGI-ja čiji su uzrok NAC vrste ukazuje na to da su mikološke analize potrebne da bi se utvrdila etiologija SGI-ja i procenila *in vitro* efikasnost antigljivičnih lekova. Značajna zastupljenost zoofilnih vrsta dermatofita ukazuje na potrebu za osmišljavanjem strategije sprovođenja epidemioloških i epizootioloških preventivnih mera.

Acta Medica Medianae 2024; 63(4):54–61.

Ključne reči: superficijalne gljivične infekcije, prevalencija, dermatofiti, *Candida* spp.

"This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) Licence".